

# Η εικόνα του Έλληνα Άλλου στην Αυστραλία: Εκδοχές του φυλετικού λόγου

Bc. Timea Rychvalská

REBc22 Λογοτεχνικό σεμινάριο II

Εαρινό εξάμηνο 2024

# Περιεχόμενο

- Εισαγωγή
- Η διαμόρφωση του φυλετικού λόγου
- Οι Έλληνες μετανάστες και η ελληνική κοινότητα στην Αυστραλία
- Η δημιουργία της αρνητικής εικόνα για τους Έλληνες
- Η χρήση των φυλετικών προσβολών «dago» και «wog»
- Η σύγχρονη κατάσταση: η ανάκτηση των προσβολών
- Συμπεράσματα

# Εισαγωγή

- η ελληνική διασπορά στην Αυστραλία
- ο Έλληνας Άλλος
- ο φυλετικός λόγος στην αυστραλιανή κοινωνία
- οι εκδοχές του φυλετικού λόγου

# Η διαμόρφωση του φυλετικού λόγου προς τους μετανάστες στην Αυστραλία

- 1901: η Αυστραλία γίνεται ομοσπονδία
- η νομοθεσία: π.χ. Immigration Restriction Act
  - σκοπός: περισσότερος λευκός πληθυσμός
- η «Λευκή Αυστραλία»
  - όχι μη Βρετανοί (Ασιάτες, Αβορίγινες, ...)
  - οι ρατσιστικές τάσεις
  - οι αρνητικές εικόνες για έθνη και φυλές
- οι μεταπολεμικοί μη Βρετανικοί μετανάστες από την Ευρώπη
  - κάποιες θετικές εξελίξεις
  - αλλά οι ρατσιστικές τάσεις παρέμειναν
  - χωρίς πραγματική ισότητα
- → ο ρατσιστικός/φυλετικός λόγος



# Οι Έλληνες μετανάστες και η ελληνική κοινότητα στην Αυστραλία

- **19<sup>ο</sup> αι.**

- 1850: χάρη στον χρυσό πυρετό, πολλοί έμειναν
- ο καινούργιος προορισμός = οι μεγάλες πόλεις (το Σίδνεϋ, το Περθ, η Μελβούρνη)
- οι Έλληνες: ζαχαροπλάστες, ψαράδες, στα λιμάνια, εστιάτορες, έμποροι,..
- μερικά συγκεκριμένα μέρη = η ελληνική κοινότητα

- **20<sup>ο</sup> αι.: οι αριθμοί αυξάνονται**

- ο Α' και Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, η Μικρασιατική Καταστροφή, η Παγκόσμια Οικονομική Ύφεση, η Χούντα, ...
- 1952: μια υπογραφή της μεταναστευτικής συμφωνίας
- οι μετανάστες = το αναγκαίο εργατικό δυναμικό για την Αυστραλία
- οι οικονομικοί και πολιτικοί λόγοι: δεκάδες χιλιάδες Έλληνες μετανάστες

- πρώτα πολλοί στην Αμερική (20' έκλεισαν τα σύνορα)
  - έφεραν κάποια στοιχεία από αμερ. κουλτούρα π.χ. milk bars
- απασχολούνταν με διαφορετικά επαγγέλματα



Black and White 4d. Milk Bar, Sydney, NSW, 1934



# Η δημιουργία της αρνητικής εικόνας για τους Έλληνες

- η πολυπολιτισμική Αυστραλία, αλλά....
- 20': οι περιορισμοί μετανάστευσης στις ΗΠΑ
- «η ιδέα της ανεπιθύμητης μετανάστευσης μεταμορφώθηκε σε απάνθρωπες μορφές αναπαράστασης»
- μια προκατειλημμένη αντίληψη επηρεασμένη από τα γεγονότα στις ΗΠΑ



1927, η εφημερίδα *Smith's Weekly*, Sydney



# Η δημιουργία και η χρήση της φυλετικής προσβολής «dago»

- μια προσβλητική λέξη για:  
«ένα άτομο ιταλικής, ισπανικής, πορτογαλικής, ελληνικής ή άλλης μεσογειακής καταγωγής»
- «Ο dago, ακόμη και σήμερα, είναι ένας μεγάλος ανταγωνιστής στην αγορά εργασίας, στα χωράφια, και το γεγονός ότι περισσότεροι από αυτόν φτάνουν με κάθε πλοίο δείχνει έντονα το ότι πριν περάσει πολύς καιρός, αυτό το κράτος θα βρεθεί αντιμέτωπο με ένα ξένο ζήτημα...»

*Truth, 1904*

## The Dago Deluge.

As was only to be expected the ever increasing influx of alien labor on to the goldfields of this State is rapidly leading to trouble. The recent fracas at Leonora, where the white miners and a number of Dagos employed about the mines came into open conflict, is only a forerunner of the graver trouble to come. Because the Dago was a European, and in some degree more to be welcomed than the Jap and Chow and other scum of Asia, there was at one time little notice taken of his steady but constant arrival. It never seemed to strike Westralians that in the Dago was a menace almost as much to be feared as the very worst of the Asiatics themselves. The Dago, even as he stands at present, is a big competitor in the labor market on the fields, and the fact of more of him arriving by every boat points strongly to the fact that—before very long, this State will be face to face with an alien question quite as difficult of solution and equal in import to the Kanaka question in Northern Queensland. If the condi-

# Η δημιουργία και η χρήση της φυλετικής προσβολής «dago»

- ο ρατσισμός, οι διακρίσεις, η απομόνωση
- οι **ψυχολογικές** συγκρούσεις
  - τα στερεότυπα: «μια φωνητική ακρίβεια μεταξύ των λέξεων greasy [βρώμικος] και Greece στην αγγλική γλώσσα»
  - το έργο των Janiszewski και Alexakis
    - η εμπειρία των Ελλήνων X π.χ. Βρετανοί Αυστραλοί

I was called a dago when I went to school. I didn't know what it meant, so I would fight and fight. We were proud of being Greek, but not of being called dagoes. When we got the café it changed from dagoes to greasy dagoes – greasy spoon dagoes.<sup>42</sup>

We lived very hard – people don't understand how hard it was going through the Depression and being Greek. We were the only Greeks there [in Peterborough]. I went to school there. All the Aussies called me “Dago, dago, dago!” ... I cried every day. Yes, every day. I wanted to go back to Greece – to go back to where I fitted in.<sup>43</sup>

# Η δημιουργία και η χρήση της φυλετικής προσβολής «dago»

- οι σωματικές συγκρούσεις: οι επιθέσεις

**PAGE 5**

First in a series on migrants by  
**GEORGE ZANGALIS**



*George Zangalis (right) interviews migrant rail workers Ernesto Gaetano and Luigi Ianno.*

## 'My kids are still called dagoes'

**SECOND-CLASS CITIZENS?**

migrant who immigration questions get only an occasional mention from the Migrant and usually if boorish members are not asleep they are attending  
Doctors' bills and hospital expenses would be a'ise. Social services in Texas are much better. I need at least \$75 a week just to  
poets from school, but this only irrita him.  
"They will have to go to work as soon as they get through High School. I have enough difficulty paying  
ago I was attacked in the street by thugs who kept calling me 'wog dago'.  
Another typical Greek railway worker is Andreas Efessios. He is 38 years

"I've learned to live with a very small income — the children never wear new clothes or shoes, and mostly do without sweets and entertainment — but even so I reckon I need at least \$60 a week," he said.

Fotis went on: "There is something else I want to say. My children are still called 'dagoes' at school. Not long ago I was attacked in the street by thugs who kept calling me 'wog dago'."

*Tribune, 1969*

# Η δημιουργία και η χρήση της φυλετικής προσβολής «wog»

- **στη Μεγάλη Βρετανία, 1921-:** ένα μη λευκό άτομο, συχνά με συγκεκριμένη αναφορά, ένας Νοτιοασιάτης, ένας Άραβας ή ένας υποσαχάριος Αφρικανός, ένα άτομο καταγωγής από τη Νότια Ασία, τη Μέση Ανατολή ή την Αφρο-Καραϊβική περιοχή. Κάποιες φορές πιο γενικά: ένας ξένος
- **στην Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία, 1966-:** ένας ξένος ή μετανάστης, ειδικά ένας από τη νότια Ευρώπη ή τη Μέση Ανατολή
- ασαφής προέλευση της λέξης

# Η δημιουργία και η χρήση της φυλετικής προσβολής «wog»

- μια ασαφής προέλευση της λέξης
  - «golliwog»: συμβολίζει ρατσιστική καρικατούρα για τους ανθρώπους αφρικανικής καταγωγής στις αγγλόφωνες χώρες
  - «Worthy Oriental Gentleman» ή «Worker on Government Service»
  - οι Βρετανοί και Αυστραλοί στη Μέση Ανατολή
  - 1917: μια διαταγή από στρατηγό
- οι αρνητικές συνδηλώσεις παρέμειναν οπωσδήποτε
- οι Αυστραλοί στρατιώτες την έφεραν στην Αυστραλία
- η διάδοσή της: η περίοδος της αυξημένης μεταπολεμικής μετανάστευσης

# Οι εκδοχές του φυλετικού λόγου: «dago» και «wog»

- η προσβολή «wog» πιο σύγχρονη από «dago», γρήγορα διαδόθηκε
- και οι δύο εξυπηρετούσαν τους σκοπούς να:
  - κάνουν διακρίσεις στην ελ. κοινότητα
  - απομονώσουν και βλάψουν τους Έλληνες

*Tribune*, 1968

If the workers had not been racist in their attitudes, then it would have been impossible for the Aborigines to have become the demoralised and depressed people they are today.

Furthermore, the disdain with which the working class of Australia views the dark-skinned people extends from Aborigines to Greeks, Italians, Lebanese, Maltese and any other non-Anglo Saxon person of dark skin.

**We're racists**  
**by apathy**

In this country words that are in common usage—"wog", "dago", "chow", "boong"—are part of the everyday vocabulary of working people.

To assert that the only racists are the wealthy landowners, because of their cruel economic exploitation of the Aborigines, is self-righteous rubbish.

Aborigines are victims of the apathy, indifference and tacit approval of their depressed way of life by the ordinary worker, on the grounds of white superiority being the

# Οι εκδοχές του φυλετικού λόγου: «dago» και «wog»

→ η κατασκευασμένη εικόνα του Έλληνας Άλλου ήταν αρνητική στην αυστραλιανή κοινωνία και είχε ψυχικές και σωματικές

Browse pages

## High level of racial prejudice found by Adelaide project

ADELAIDE: A research project in South Australian schools shows a high level of racial prejudice among school children.

Schoolchildren interviewed for the project showed a deplorable lack of information about Australia and migrants, Dr Roger Wiseman, of the State College of Advanced Education, said yesterday.

Dr Wiseman found this prejudice increased as the children got older.

When questioned about how to improve Australia, replies by some of the children included "Get rid of Pommies and refugees", "Shoot the wogs," and "Not so many Italians and Greeks, they only collect in gangs".

Only 68 per cent could name

three famous Germans, with Hitler heading the list.

Few knew of any living famous Greeks or Italians.

Famous "Australians" named include Benny Hill, Elvis Presley, Bjorn Bjorg, ABBA, John Wayne, Bing Crosby, Queen Elizabeth and Prince Charles.

"The project demonstrated the powerful impact of mass media on the development in children of ethnic, racial and national stereotypes," college education lecturer Mr Frank Golding said.

"Such findings show that television has a much stronger influence on how children see their own national identity than does the school curriculum."

Mr Golding is an organiser of a national conference on the media and prejudice to be held in Adelaide in January.

# Η σύγχρονη κατάσταση: η ανάκτηση των προσβολών

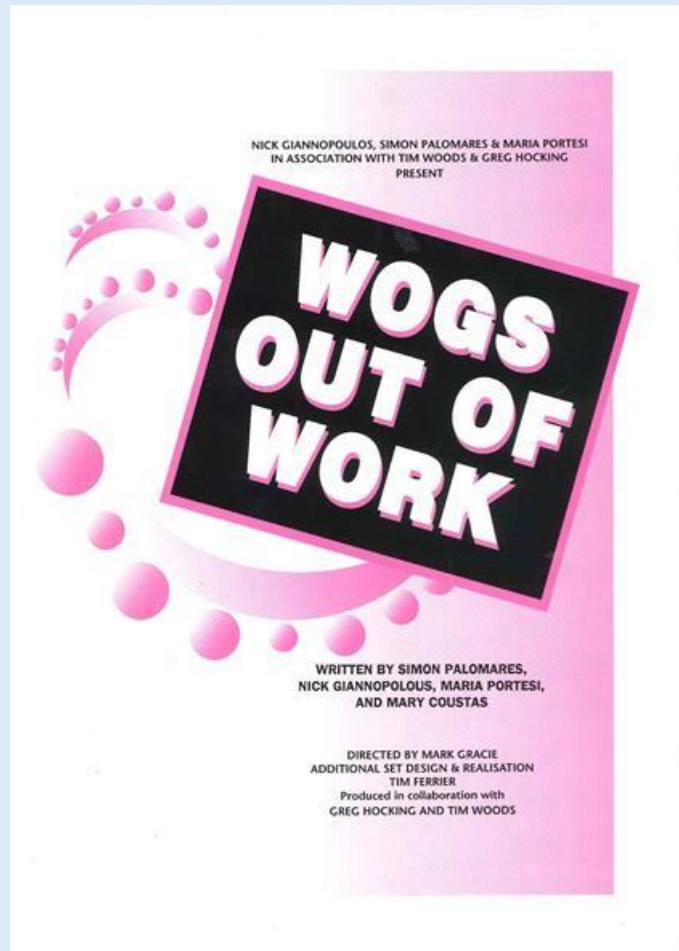
- **η ανάκτηση, «reclamation»:** μια επανεκτίμηση ενός όρου, μιας ιδέας, κ.α., ειδικά κάτι που συνδέεται με τη δική τους δημογραφική ομάδα, σε πιο θετικό και κατάλληλο τρόπο
- έχει γλωσσολογική και κοινωνική διαδικασία
- π.χ. μια επιτυχής ανάκτηση: η λέξη «queer» στην ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα



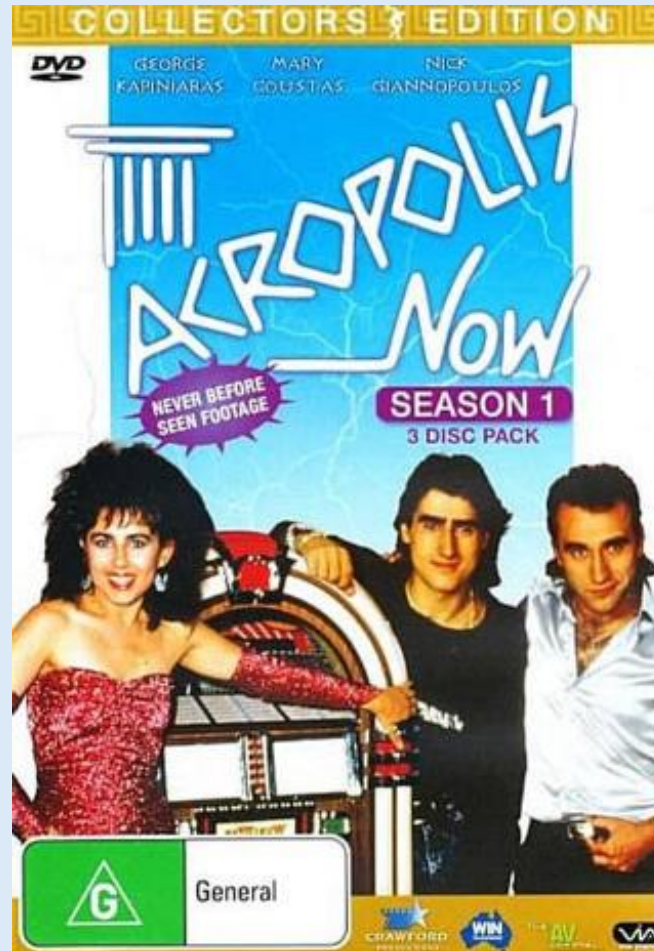
# Η σύγχρονη κατάσταση: η ανάκτηση της προσβολής «wog»

- 80': τα άτομα ελληνικής καταγωγής αρχίζουν να αντιστέκονται
- **το «wog» φαινόμενο:**
- η χρήση του χιούμορ από τους κωμικούς, μέσω παραστάσεων, τηλεοπτικών εκπομπών, ταινιών, κτλ. για να πάρουν τον έλεγχο της έννοιας της προσβολής «wog», ώστε η αρνητική δύναμή της να μειωθεί ή εξαφανιστεί εντελώς
- ταινίες, θεατρικά έργα, βίντεο και άλλες μορφές δημιουργικών μέσων βοηθάνε στην ανάκτηση της προσβολής «wog».
- η «wog» ταυτότητα (στερεότυπο) έγινε κάτι cool

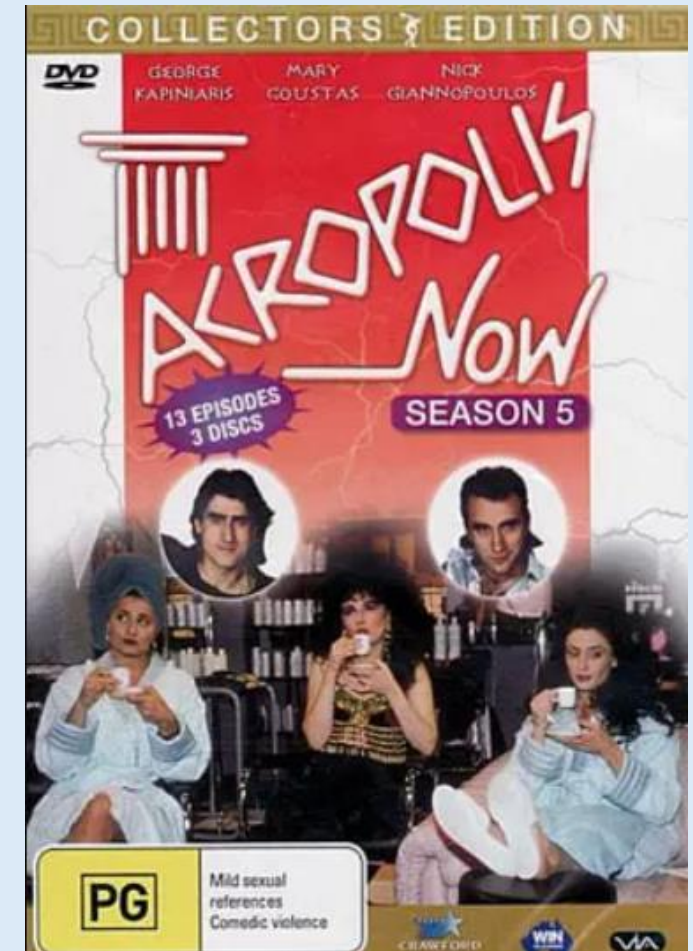
# Η σύγχρονη κατάσταση: η ανάκτηση της προσβολής «wog»



1987



1989



1992



# Η σύγχρονη κατάσταση: η ανάκτηση της προσβολής «wog»



**SUPERWOG**

**superwog1** ✓

@superwog · 3.48M subscribers · 67 videos

The home of superwog videos and other various skits. ...more

[twitter.com/SUPERWOG1](https://twitter.com/SUPERWOG1) and 3 more links

Subscribe

Home Videos Community

Latest Popular Oldest

7:14 4:15 1:33 5:10

# Συμπεράσματα

1. η «Λευκή Αυστραλία»: ο ρατσισμός και οι επιρροές από τις ΗΠΑ
2. οι Έλληνες μετανάστες σε διαφορετικά κύματα
  1. επαγγέλματα, μεγάλες πόλεις, κτλ. → η ελληνική κοινότητα
3. η κατασκευή μια αρνητικής εικόνας → ο φυλετικός λόγος
4. η χρήση και η διάδοση των προσβολών «dago» και «wog»
5. τα αποσπάσματα από τον τύπο και τις προσωπικές εμπειρίες
6. η αντίδραση = οι τρόποι ανάκτησης των προσβολών

**Ευχαριστώ  
για την προσοχή σας!**